

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 63 (3)

IZDAN 1 MARTA 1937

PATENTNI SPIS BR. 12955

**Závody Tatra akciová společnost pro stavbu automobilů a železničních vozů,
Praha — Smíchov, Č. S. R.**

Pogonski uredjaj za motorna vozila, naročito sa oscilišućim osovina.

Prijava od 8 februara 1936.

Važi od 1 jula 1936.

Pogonska osovina motornih vozila obrazuje često zajedno sa motorom i uključnim mehanizmom jednu jedinicu koja može kao celina biti udružena sa kolskim postoljem, odnosno od ovoga biti rastavljena, pri čemu se prvenstveno točkovi nezavisno jedan od drugoga n. pr. pomoću oscilišućih osovina elastično oslanjaju. Kod takvih pogonskih jedinica se višestruko osovinski mehanizam raspoređuje između motora i uključnog mehanizma. Za vezu motora koji se nalazi na jednoj strani osovine sa uključnim mehanizmom koji se nalazi na drugoj strani do sada je služilo vratilo, koje prolazi kroz šuplje pogonske točkove i vratila za pogonske točkove za poluosovine. Takođe kad se ovo vezno vratilo izvodi tako tankim, da je dovoljno samo za prenošenje obrtnih momenata, to ono ipak prouzrokuje znatan prečnik pogonskih točkova i vratila pogonskih točkova za osovine koje ga okružuju; ovim se opet uvećavaju prečnik i rastojanje tanjirastih zupčanika koji pripadaju poluosovinama i najzad i razmere celokupne kutije osovinskog mehanizma. Izvođenje osovinskog mehanizma je srazmerno komplikovano i skupo usled uzajamno obuhvatajućih se i jedno u drugoj postavljenih vratila. Usled navedenih nezgoda poznato izvođenje nije podesno za mala i laka kola.

Nezgode poznatog izvođenja se uz zadržavanje koristi, koje se dobijaju iz rasporeda osovinskog mehanizma između motora i uključnog mehanizma, po ovom pronalasku otklanjaju na taj način, što se vezno vratilo između motora i uključnog

mehanizma raspoređuje bočno pored osovinskog mehanizma i to iznad odnosno ispod jedne osovine odnosno vratila.

Na priloženom nacrtu je pogonski uredaj po pronalasku radi primera pokazan šematički i to: sl. 1 pokazuje čeonu izgled, a sl. 2 pokazuje izgled odozgo.

Dve poluosovine 1 i 2, koje mogu oscilovati oko srednje zajedničke podužne osovine, nalaze se pomoću sa njima čvrsto vezanih tanjirastih zupčanika 3 odnosno 4 i pomoću konusnih zupčanika 5 odnosno 6 koji zahvataju u ove, u zahvatu sa uključnim mehanizmom 7 koji se nalazi na unutrašnjoj strani osovine. Na strani osovine koja se nalazi suprotno prema mehanizmu postavljen je motor 8 i nalazi se u vezi sa uključnim mehanizmom pomoću tankog vratila 9. Između uključnog mehanizma 7 i zupčanika 5 i zupčanika 5 i 6 umešten je na uobičajeni način jedan mehanizam 10 za izravnjanje.

Između uključnog mehanizma 7 i motora 8 umešteno vezno vratilo 9 nije kao što je to do sada uobičajeno, postavljeno između odnosno iznad ili ispod osovinskog mehanizma, dakle u ovom slučaju tanjirastih točkova 3, 4, već bočno pored ovog mehanizma. Kao što je pokazano na sl. 1, moguća su četiri različita glavna položaja I, II, III, IV za uredaj po pronalasku veznog vratila 9 i to uz upotrebu istih razmera mehanizma. Prema naročitim prilikama može vezno vratilo naravno biti postavljeno i u većem ili manjem rastojanju od tanjirastih zupčanika i osovine, pri čemu treba voditi računa samo o tome, da

delovi koji se kreću pri oscilisanju na gore i na dole točkova ne mogu doći u dodir sa veznom osovinom.

Motor se podesno, kao što se to vidi na sl. 2, svojom krivajnom osovinom postavlja istoosno sa veznim vratilom 9, u slučaju da se iz naročitih razloga na želi prema sredini vozila simetrični raspored motora, pri čemu bi tada bio potreban međumehanizam između krivajne osovine i veznog vratila.

Raspored po pronalasku veznog vratila koristan je ne samo za oscilišuće osovine sa pogonom pomoću tanjirastih zupčanika i konusnih zupčanika, već može takođe naći primene i kod nepomičnih osovinskih mehanizama na koje su osovine priključene na primer pomoću univerzalnih zglobova.

Izvođenje po pronalasku je znatno

lakše, kompaktnije i manje komplikovano no poznati uređaji prenosnih mehanizama za sa obe strane osovine postavljeni motor i mehanizam. Stoga je naročito podesno za mala kola. Najzad različite mogućnosti rasporeda veznog vratila olakšavaju ukupno rešenje osovinskog pogona.

Patentni zahtev:

Pogonski uređaj za motorna vozila naročito sa oscilišućim osovinama, kod kojeg je motor postavljen na jednoj strani a uključni mehanizam na drugoj strani osovinskog mehanizma, naznačen time, što je vezno vratilo raspoređeno između motora (8) i uključnog mehanizma (7) bočno pored osovinskog mehanizma kao i ispod ili iznad poluosovina.

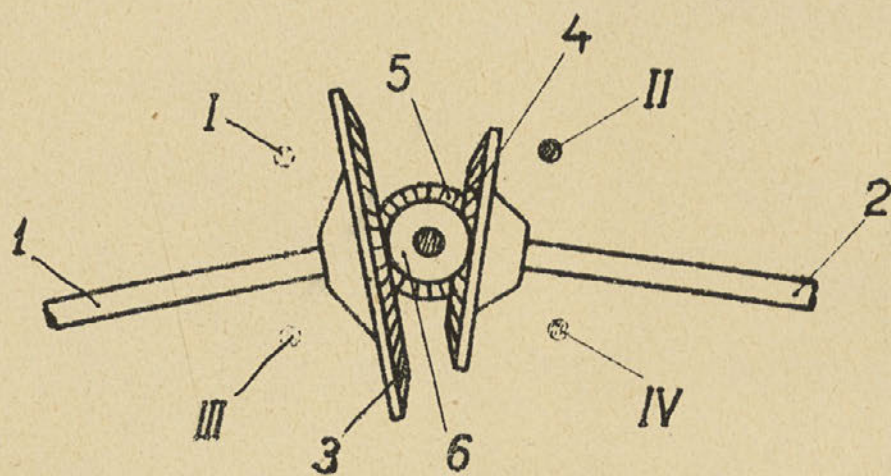

Fig. 1.

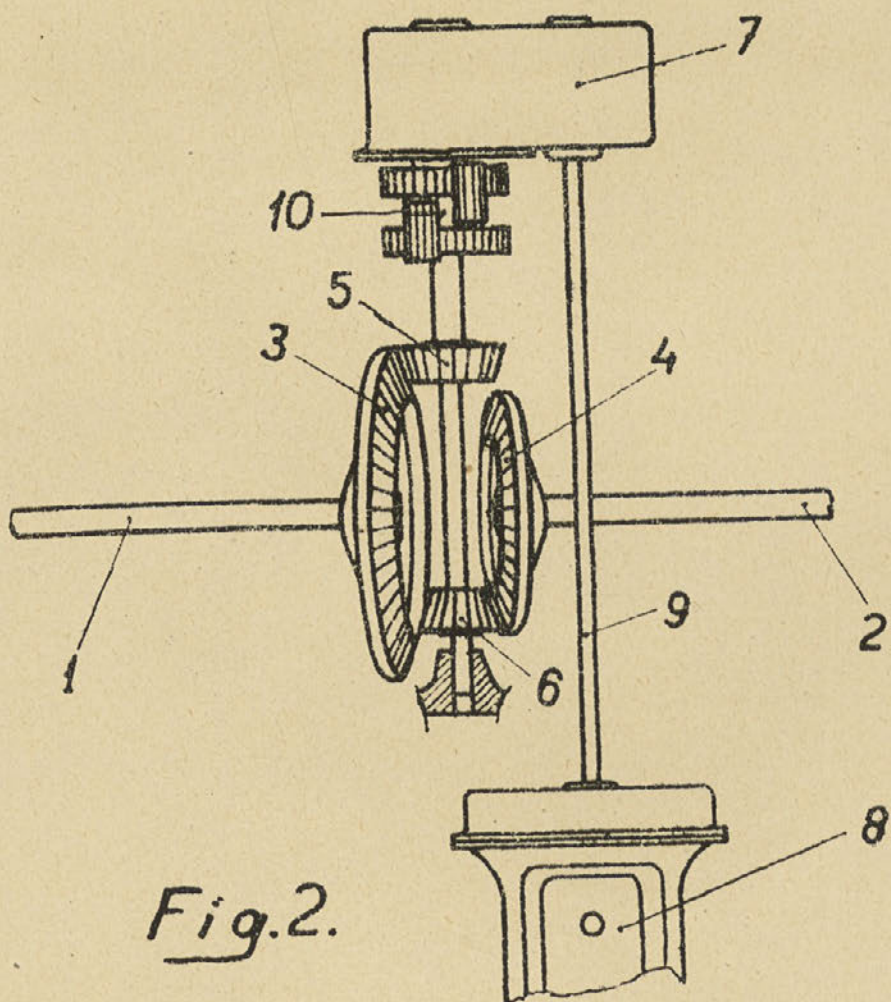

Fig. 2.

